

Съфинансиран от

Годишен отчет

за дейността на
*Националния център за безопасен Интернет и
Горещата интернет-линия за борба с незаконно и
вредно за деца съдържание и поведение в Интернет*

Safenet.bg

2009 г.

DeConi
MARKETING & ADVERTISING

ins@fe

Увод

България участва в [Програма „Безопасен Интернет“ на Европейската комисия](#) от 2005 г. чрез [Националния център за безопасен Интернет](#) ръководен от няколко неправителствени организации и съфинансиран от Европейската комисия.

[Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ \(ПИК\), София](#), изгради и пусна в действие българската [Гореща интернет-линия за борба с незаконно и вредно за деца съдържание и поведение в Интернет](#) от май 2006 година. От юни 2008 г. Фондация ПИК в консорциум с още три български организации – [Асоциация „Родители“](#), [Българската федерация по електронен спорт](#) и [агенция ДеКони](#) създаде и [Национален център за безопасен Интернет](#) (awareness node) с финансовата подкрепа на Програма „Безопасен Интернет плюс“ на Европейската комисия.

Фондация ПИК е пълноправен член на [Международната асоциация на операторите на интернет-горещи линии \(INHOPE\)](#), както и на Европейската мрежа от центрове за безопасен Интернет [INSAFE](#) и на нейния управителен съвет. Фондация ПИК е член и на [Национална мрежа за децата](#) – мрежа от неправителствени организации, работещи по проблемите на закрила на децата, която е член на Регионална мрежа на неправителствените организации и УНИЦЕФ за деца от Централна и Източна Европа, Общността на независимите държави и Балтийските държави.

на действията на самите непълнолетни. Сред тях са онлайн-тормозът (cyber-bullying) и качването на незаконно или вредно съдържание в сайтове за споделяне на изображения и видеоматериали и в сайтове-социални мрежи.

Европейската и българската практика доказват, че пускането в действие на публична Гореща интернет-линия за сигнали за незаконно и вредно за деца съдържание в Интернет многократно повишава ефикасността на компетентните законоприлагащи органи в борбата срещу незаконно и вредно онлайн съдържание, поведение и контакти. Горещите линии се поддържат от неправителствени организации, които облекчават в значителна степен процедурата за сигнализиране за незаконно съдържание в Интернет и гарантират пълната анонимност на подателите на сигнали.

Кои сме ние

Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ (Фондация ПИК) е неправителствена организация с нестопанска цел в обществена полза, създадена в София през 1991 г. Днес тя е сред водещите организации в България, които работят за развитието на съвременното общество, основавано на знанието, овладяло силата на информационните технологии и иновациите.

Фондация ПИК се включва активно в усилията за формулиране и прилагане на политиката за развитие на информационно общество и икономика на знанието, както в национален, така и в международен план чрез:

- проучвания и анализи, които имат за цел да подпомогнат формулирането и изпълнението на обществени политики;

- активна работа за постигането на консенсус чрез привличане на представители на правителството, индустрията и гражданското общество, както и чрез формирането на коалиции и публично-частни партньорства;
- изграждане на капацитет на различни професионални групи чрез обучения и трансфер на ноу-хау и добри практики;
- популяризиране на иновативни решения за стратегическо развитие чрез инициране на пилотни проекти, които да разкрият ползата от конкретни технологии за стабилизиране на демократичното управление, развиване на гражданското общество и на конкурентна бизнес среда.

Асоциация РОДИТЕЛИ е учредена на 19 юни 2001 г. като сдружение за осъществяване на общественополезна дейност, създадено съгласно Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Асоциация РОДИТЕЛИ е:

- Член на ЕРА – Европейската родителска асоциация;
- Член на „Национална мрежа за децата“;
- Член на работни групи към Националния съвет за закрила на детето;
- Член на Обществения съвет за безопасен интернет;
- Член на Консултативния съвет по образование към Столична община;
- Член на Консултативния съвет „Децата на София“.

Нейната мисия е да насърчава родителите да бъдат най-добрите родители, които могат да бъдат, и да подкрепи децата да се превърнат в най-добрите възрастни, които могат да станат. Нейна основна цел е развитие и утвърждаване на идеята за родителството като основна духовна ценност в обществото и семейството като естествена среда за отглеждане и възпитание на децата.

Обществен съвет за безопасен Интернет

В съответствие с възприетата европейска практика дейността на Националния център за безопасен Интернет се наблюдава от Обществен съвет за безопасен Интернет, създаден през април 2006 г.

Общественият съвет включва представители на официалните институции, на организации от частния и на неправителствения сектор, които имат пряко отношение към развитието на информационните технологии, изграждането на информационно общество и споделят общата цел и мисия на проекта за превръщане на Интернет в среда, безопасна за непълнолетните.

На свои заседания Общественият съвет изслушва и приема периодични отчети за дейността на Горещата линия и дава препоръки за подобряване на нейната работа. Той следи за спазване на одобрените от него процедури за работа на Горещата линия и взема решение за промяната им, когато това се налага от променените условия в страната – законови, социални и икономически.

При възникване на спорни моменти в работата на Горещата линия Общественият съвет взема решения за адекватни действия.

Общественият съвет иницира различни дейности за популяризиране на безопасния Интернет и за повишаване на обществената информираност за рисковете за непълнолетни в Интернет-средата и начините за тяхното предотвратяване. Организацията, които членуват в Обществения съвет, вземат и активно участие в редица инициативи на Националния център за безопасен Интернет.

При проявено желание и доказана активност в областта на безопасния Интернет и в съответствие с приетия Правилник за дейността му Общественият съвет приема нови членове, които могат да допринесат за повишаване на ефективността на работата на Националния център за безопасен Интернет и на Горещата линия за борба с незаконно и вредно за деца съдържание.

Състав на Обществения съвет за безопасен Интернет

1. **Председател** - [Галина Банковска, заместник-председател на парламентарната Комисия по образованието, науката и въпросите на децата, младежта и спорта](#)
2. **Заместник-председател** - [Димитър Дерелиев - заместник-министър на културата](#)
3. **Заместник-председател** - [Теодор Захов - председател на Сдружението за електронни комуникации](#)
4. [Министерство на образованието и науката](#)
5. [Държавна агенция за закрила на детето](#)
6. [Министерство на вътрешните работи](#)
7. [Държавна агенция за информационни технологии и съобщения](#)
8. [Столична община](#)
9. [Интернет общество – България](#)
10. [Българска асоциация по информационни технологии \(БАИТ\)](#)
11. [Cisco Systems- България](#)
12. [Фондация „Право и интернет“](#)
13. [Асоциация „Родители“](#)
14. [Сдружение за защита на потребителите](#)
15. [Фондация "Партньори-България"](#)
16. [Българска федерация по електронен спорт](#)
17. [Фондация "Джендър образование, изследвания и технологии"](#)
18. [Вивакoм](#)
19. [МобилТел](#)
20. [GLOBUL](#)
21. [Майкрософт България](#)
22. [Фондация „Приложни изследвания и комуникации“](#)
23. [Център за изследване на демокрацията](#)

Работни процедури на Горещата линия

Процедурите, които спазва в своята работа Горещата линия, са одобрени от Обществения съвет за безопасен Интернет. Текстът е публикуван изцяло на [сайта на Горещата линия](#).

Целта на приетите процедури е дейността на Горещата линия да бъде максимално ефективна и прозрачна.

Те гарантират при желание пълната анонимност на подателя на сигнал, като в същото време осигуряват по утвърден канал за връзка сигналът да постъпи в съответния компетентен орган, който е упълномощен да предприеме необходимите законови действия.

От друга страна, процедурите защитават и репутацията на българските хостващи организации срещу евентуални нелоялни атаки.

След получаване на сигнал операторите на Горещата линия установяват местонахождението на посоченото съдържание. Ако то е в България, сигналът се предава по специално изграден работен канал за комуникация с Министерството на вътрешните работи въз основа на подписано през 2006 г. рамково споразумение за сътрудничество.

Ако съдържанието се намира на територията на друга страна, членуваща в Международната асоциация на оператори на интернет Горещи линии, сигналът се препредава директно на партньорската Гореща линия.

Ако се установи, че съдържанието се намира в трета страна, сигналът се препраща на МВР за последващи действия по линия на международното сътрудничество между полицейските служби.

Операторите на Горещата линия отговарят и на запитвания по телефон или електронна поща в случаи, когато има заплаха за физическото и психическо прагосъстояние на непълнолетен.

Горещата линия се отчита периодично пред Обществения съвет за безопасен Интернет и в публични годишни отчети, които се публикуват на сайта на Горещата линия.

Дейност на Горещата линия

През календарната 2009 година в Горещата линия постъпиха общо 1227 сигнала. От тях 142 касаеха уебсайтове в България и чужбина, които според подателите поместват неподходящо за непълнолетни съдържание.

След съответната обработка от операторите сигналите, получени през годината, могат да се класифицират по типа съдържание, за което подателят е сигнализирал и е потвърдено от оператор, както следва:

- детска порнография – 36;
- порнография за възрастни, достъпна за деца – 4;
- пропаганда на расизъм и ксенофобия – 1;
- пропаганда на насилие срещу личността – 37;
- подмамване на непълнолетни през Интернет с цел сексуална злоупотреба – 3;
- тероризъм – 1.

При 70 от случаите сигналите касаеха съдържание, намиращо се в България.

За съвет към Горещата линия през годината се обърнаха 32 души.

По подадените сигнали Горещата линия е предприела 356 съответни действия. От тях:

- на компетентния законоприлагащ орган са подадени 33 от сигналите;
- уведомени са за неподходящо съдържание 16 хостващи организации;
- уведомени са за неподходящо съдържание 61 собственика на уебсайтове;
- на съответната партньорска Гореща линия в други страни са подадени 18 сигнала;
- в 32 случая са дадени отговори на запитвания от потребители;
- 102 от подателите на сигнали, които не са пожелали анонимност, са уведомени за предприетите действия по техния сигнал.

Дейности на Националния център за безопасен Интернет

Националният център за безопасен Интернет инициира и провежда редица дейности, насочени към засилване на информираността на деца, родители и учители за онлайн рисковете и осигуряване на по-безопасно ползване на Интернет от непълнолетните.

Важна част от дейността на Националния център за безопасен Интернет бяха регулярните **информационни и медийни кампании**, които целят за заострят общественото внимание към онлайн рисковете за деца и да повишат ефективността на работата на Горещата линия за незаконно и вредно за деца съдържание и поведение в Интернет. През 2009 г. бяха организирани 4 такива кампании.

Международен Ден за безопасен Интернет

България отбеляза на 10 февруари 2009 г. за 4-ти път Деня за безопасен Интернет, който се провежда по инициатива на Европейската комисия всеки втори вторник на месец февруари и дава старт на няколкомесечна информационна и медийна кампания във всички страни от ЕС, но и с участието и на десетки други държави от всички континенти. За първи път по случай този международен ден над 2,5 милиона частни абонати на мобилните оператори Мобилтел, GLOBUL и Вивател получиха поздравителен SMS, с който бяха препратени за повече информация към сайта на Националния

център за безопасен Интернет. GLOBUL организира и допълнителна кампания, посветена на безопасността на децата в Интернет чрез онлайн банери, информационна страница на корпоративния уебсайт, постери на обществени места в столицата. Уникалната инициатива беше обявена на 4 февруари на кръгла маса в представителството на ЕК в София.

Денят за безопасен Интернет беше отбелязан с национална кръгла маса в Националния пресклуб на БТА, съорганизирана от Майкрософт България и Държавната агенция за закрила на детето. Н кръглата маса беше представен и общоевропейския клип срещу онлайн-тормоза „Нека имам контрол“, който след това в продължение на няколко месеца беше излъчван безплатно по 12 телевизионна канала. По време на кръглата маса беше организирана и дискусия между ученици и между родители, които предложиха правила за осигуряване на безопасността на децата онлайн.

Кампания „Децата безопасно в Интернет“

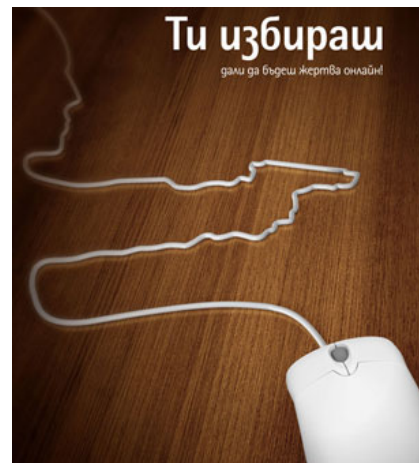
Още от октомври 2008 г. беше обявено началото на 7-месечната кампания „Децата безопасно в Интернет“, която се проведе за втора поредна година по инициатива на Майкрософт България съвместно с детския портал Az-deteto.com и Евроком и с подкрепата на Обществения съвет за безопасен Интернет. Целта на кампанията беше да запознае децата на възраст между 6 и 16 години с основните правила за безопасна работа и забавление в глобалната мрежа. В рамките на кампанията беше организиран конкурс за деца на тема „Урок за родители“. През април десетте най-добри предложения бяха наградени, а предложените от децата съвети за родителите бяха издадени в специална брошура, която

беше разпространена в училищната мрежа. Десетте победители получиха за награда цифрови фотоапарати.

Кампания "Ти избираш"

Националният Център за безопасен Интернет и Фондация „Партньори България“ с подкрепата на депутатите в Европейския парламент Илияна Йотова и Филиз Хюсменова организираха през април, май и юни кампанията „Ти избираш!“, която целеше да приучи децата да бъдат предпазливи в общуването си в Мрежата. Кампанията бе базирана на телевизионен клип, изработен по идея на 17-годишния Калоян Генков, който е и един от актьорите в клипа заедно с 11-годишния си брат Пресиян. Музиката към клипа също е дело на 19-годишен младеж – Марио Манев, студент в СУ "Св. Климент Охридски". Като основен медиен партньор на кампанията БНТ излъчва клипа по време на кампанията, която включваше разпространение на 5000 постера около училищата в София и билбордове на 15 локации в столицата. Аудиоспот на кампанията беше излъчван от близо 10 популярни сред младежите радиостанции.

Втори етап на кампанията беше проведен през септември, октомври и ноември с редица публикации в медиите.

Инициативи за деца

Български ученици с европейски награди

Националният център за безопасен Интернет координира участието на български ученици в общоевропейския конкурс за младежи за видеоклипове на тема „Защита на личните данни в интернет“. Стоян Тотин и Георги Коемджиев от гимназия „Димитър Талев“ гр. Гоце Делчев спечелиха трета награда. Конкурсът беше обявен през ноември 2008 г. и беше предназначен за ученици между 15-20 години от 27-те държави-членки. Журито получи 77 видеоклипа по темата. На тържествена церемония в Брюксел видеоклипът „Малката Бети“ на Стоян и Георги бе удостоен с трета награда. Лично Жак Баро, еврокомисар по транспорта, обяви наградите. Присъстваха всички номинирани за награда ученици. Стоян и Георги, облечени в униформите си от гимназия „Димитър Талев“, получиха престижното отличие грамота за третото място и чек за 1000 евро.

Шоуто "Вълшебствата на Мики Маус" и викторина "Моят безопасен Интернет" в 14 СОУ

На 15 април учениците от 1 и 4 клас на столичното 14 СОУ „Проф.Асен Златаров“ в София имаха уникалния шанс да видят на живо един от големите илюзионисти на шоуто шоуто "Вълшебствата на Мики Маус" на Дисни Лайв – Брад Рос. Публиката се наслади на фокуси, децата се снимаха с мага. Събитието бе под наслова „Моята безопасност в Интернет“ и децата отговаряха на въпроси, свързани с безопасното ползване на Интернет под родителски контрол и основните правила за общуване по Интернет. Две от децата, дали най-пълни и обосновани отговори, получиха комплект билети (дете и родител) за шоуто в НДК.

Моята безопасна ваканция... в Интернет

На 30 и 31 март община Несебър и Националният център за безопасен Интернет организираха срещи с ученици и родители в четири населени места под мотото „Моята безопасна ваканция“. Обучителен екип от проекта „Реално и виртуално насилие – превенция чрез обучение“, който се осъществява в 20 столични училища от Асоциация „Родители“ и Фондация „Приложни изследвания и комуникации“, бе поканен от общината да презентира пред ученици и родители своя опит в обучение по отношение на правилата за безопасно общуване в и чрез Интернет. Пред ученици от 4 до 9 клас и част от техните родители бяха представени основните правила за безопасност в мрежата и как се подава сигнал на Горещата интернет-линия за незаконно и вредно за деца съдържание в Интернет. Презентацията се осъществява пред ученици и родители в град Свети Влас, село Оризаре, град Несебър и град Обзор. Децата проявиха голям интерес и дискутираха активно за опасностите в Интернет, споделиха с какво са се сблъскали в своя опит. Родители и учители също се включиха с мнения, съвети и предложения как да се направи Интернет по-безопасно място за децата.

С конкурс децата избраха свой герой-защитник в Интернет

През ноември Националният център за безопасен Интернет и Dechica.com обявиха конкурс за деца. Участниците се състезаваха за най-сполучливо име на новия анимиран герой – лице на Центъра за безопасен Интернет. Силвия Илиева е името на победителката в конкурса. Тя предложи името Флашко, което единодушно бе признато от журито като най-сполучливо предложение. Героят има формата на флаш-памет, но всъщност е супер-герой, който ще помага на децата да се развличат, играят и работят в Интернет без рискове и опасности. Наградата на Силвия е Комплект образователен софтуер и игри за деца на диск. Комплектът включва: "Дядо вади ряпа"; "Житената Питка"; "Математика".

Видео конкурс "Коледа в училище"

През декември Националният център за безопасен интернет съвместно с Мрежата на учителите-новатори и детския сайт Dechica.com обяви видеоконкурс за деца на тема "Как посрещнахме Дядо Коледа в нашето училище или детска градина?" 25 абонамента за списание National Geographic for KIDS бяха разпределени и между участниците в конкурса "Коледа в училище".

За родители

Първи Фамилатлон забавлява деца и възрастни в Деня на Европа

В Деня на Европа на 9 май Асоциация „Родители“ съвместно със Столична община и Центъра за безопасен Интернет организира първия за България ФАМИЛАТЛОН - празник на семейния спорт и здравословния начин на живот, под патронажа на чешкото председателство на Европейския съюз в лицето на чешкия посланик Мартин Клепетко. Празникът се провежда със съдействието на Вивател-БТК и Волтарен Емулгел. Фамилатлонът се появява за първи път преди 5 години във Франция от група ентузиаста. Основната идея е, че семейният спорт е много важен инструмент за укрепване на здравето,

разбирано в контекста на дефиницията на Световната здравна организация за физическо, психично и социално благополучие. Подобен празник от една страна е обърнат към самите семейства, но от друга страна е важен инструмент за лобиране в полза на идеята за създаване на благоприятни условия за семеен спорт и здравословен начин на живот. В рамките на френското председателство на ЕС представител на Асоциация „Родители“ получи в Париж хартата на ФАМИЛАТЛОН, с което организацията се присъедини като български партньор в инициативата. В първия български Фамилатлон се включиха и представители на организаторите на събитието в Париж, както и цялото семейство на посланика на Франция у нас Етиен дьо Понсен. Фамилатлонът се откри с велопоход на родители и деца от Народния театър до Южния парк, в който се включиха десетки семейства, включително и семейства на посланиците на Франция и Чехия. Старт на велопохода даде министърът по европейските въпроси Гергана Паси. След пристигането на велопохода в Южния парк там започна поредица от спортни забавления и състезания, сред които по спортно ориентиране, приложно колоездене. Имаше демонстрации и открити тренировки за публиката по волейбол, прабългарски бойни изкуства, хокей, ръгби, капоейра, спортни танци, както и въжена градина и фотоконкурс "Буквите около нас". На прилежащите пространства имаше щандове, които разпространяваха материали на различни организации, сред които и брошури и информационни материали за безопасен Интернет за деца.

Версия 3 на българската програма за родителски контрол Child Defender беше пусната за бесплатно сваляне

Фондация „Делфин“, която от няколко години разработва първата българска програма за родителски контрол с подкрепата на Националния център за безопасен Интернет, пусна за бесплатно сваляне версия 3.0.0. на програмата **Child Defender**. Новата версия създава профил с възможност за собствени настройки на всеки от Windows профилите. Администрацията става от администратора на компютъра като може да настройва различните профили, без да се налага да влиза във всеки поотделно. Две са основните функции на **Child Defender**. Първо, да предпазва децата от отваряне на порнографски и други неподходящи за тях материали, докато сърфират в Интернет. Осъществява се чрез филтриране на

съдържанието на уебсайтовете и отказ на достъп до тях, ако имат неприемливо съдържание. Второ, да помага на родителите да контролират как детето използва компютъра чрез налагане на часови ограничения, блокиране на програми и т.н. Програмата притежава и възможност за мониторинг на посетените уебсайтове, използваните програми и т.н. Има и вградена Защитна стена. Програмата вече надхвърли 2000 сваляния.

Първи учебен ден с правила за безопасност в Интернет

В първия учебен ден над 10 000 бройки от изданието "Добре дошли в училище, родители" бяха раздадени безплатно на първокласници от 200 училища в София. Първият наръчник за родители на първокласници беше връчен заедно с пакета от учебници, които първолаците получават по повод началото на учебната година. Книжката е изготвена от Асоциация "Родители" – член на Националния център за безопасен Интернет, с

финансовата подкрепа на VIVACOM. В дългосрочен период наръчникът ще бъде предоставян на родители от цялата страна. Инициативата получи и институционалната подкрепа на Министерството на образованието, младежта и науката и Столична община, която се ангажира с разпространението на наръчника. Целта на проекта е да насърчи партньорството и диалога между деца и родители при първите стъпки на децата в училищната среда, както и да сложи началото на обучение на децата за безопасно поведение в Интернет.

За образованието

Обучение срещу реално и виртуално насилие в свободните часове в училище

На 10 юли на експертна кръгла маса в София бяха обсъдени резултатите и продължението на проекта „Реално и виртуално насилие: превенция чрез интерактивно обучение в училище“. В обсъждането участваха представители на Министерството на образованието, Регионалният инспекторат по образование, Държавната агенция за закрила на детето, Столична община, директори и помощник-директори, преподаватели и педагогически съветници в софийски училища. Асоциация „Родители“ и Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ – партньори в националния Център за безопасен Интернет, реализират съвместно от 2007 г. проекта „Реално и виртуално насилие: превенция чрез интерактивно обучение в училище“, подкрепен от швейцарската фондация „Оук“ и Програмата „Безопасен Интернет плюс“ на Европейската комисия. През първите 3 месеца на

учебната 2009/2010 г. подготвени по методика, одобрена от Министерството на образованието, обучители взеха над 800 свободни часа в 20 училища доброволци, които подаваха заявки чрез уникална онлайн платформа, изпращаща заявките по електронна поща и чрез SMS до 60 обучители. В рамките на проекта, за да се оцени въздействието на обучителния курс, агенция „Витоша рисърч“ извърши две типологични изследвания сред учениците с участието средно на около 350 ученика, около 60 % момчета и 40% момичета от три възрастови групи, разделени на приблизително равен брой участници. И двете изследвания дадоха приблизително еднакви резултати, които показват, че учениците стават изключително често свидетели на насилие в различна среда и чрез различни медии и немалък процент от тях лично участват в прояви на насилие било то като инициатори, или като потърпевши. Изводът от сравнителния анализ на двете изследвания бе, че интерактивното обучение, която обвързва реалното и виртуалното насилие, се приема добре от учениците и води до осъзнаване на редица от рисковете за деца

онлайн. Но за да може разпознаването на опасностите и на различните форми на агресия да доведе и до поведенчески промени, очевидно е нужно по-систематична и дългосрочна педагогическа работа с учениците. Участниците в кръглата маса оцениха положително резултатите от досегашното обучение и обсъдиха възможностите не само за продължаване, но и за разширяване на обхвата на обучителната програма. Бяха дадени редица конкретни предложения, които да урегулират административните процедури за въвеждането на обучението в повече училища.

VI Национална конференция "ИТ в образованието"

На 27 и 28 април 2009 г. в резиденция Бояна се проведе VI-та национална конференция „Информационни технологии в образованието - необходимата инвестиция в бъдещето на България“, организирана ежегодно от Майкрософт България с подкрепата на Министерството на образованието и науката и на Държавната агенция за информационни технологии и съобщения. Във форума участваха над 150 преподаватели от средните училища в цяла България, представители на държавната и общинската администрация, на неправителствения сектор и на бизнеса. Националният център за безопасен Интернет представи

обучителната си програма за превенция на онлайн насилието, състоящ се в обучение на учениците от квалифицирани експерти по време на свободните часове. Част от проекта е специално създадена информационна система за управление на свободните часове. Системата се състои в приемане на заявки онлайн за свободни часове, уведомяване на експерт по е-поща или с SMS за наличието на свободен час, заявяване онлайн от страна на експерта готовност за приемане на свободния час последващо обучение на учениците. Бяха изтъкнати целите на проекта:

- да подпомогне личностното развитие на децата чрез осъзнаване, разбиране, придаване на личен смисъл и усвояване на умения за предпазване от рисковете и насилието на границата на виртуалното пространство и реалността;
- да разработи система за използване на неоползотворения ресурс на свободните часове за целите на личностното развитие на децата.

Второ допълнено издание на Наръчник по интернет грамотност

На 18 май беше представено пред широката общественост второто преработено и допълнено издание на Наръчника по интернет грамотност на Съвета на Европа, преработено със съдействието на Националния център за безопасен Интернет. Ученици и преподаватели от столични училища, представители на столичния инспекторат по образование, на Обществения съвет за безопасен интернет и медии присъстваха на представянето.

Новото издание на наръчника на Съвета на Европа е адаптирано за използване от потребители на български и чуждестранни сайтове. Прибавени са нови текстове, които анализират въпроси, свързани с бъдещето на мрежата като средство за социално общуване, за развитието на електронната демокрация и пълноценното общуване чрез Уеб 2.0. Последната глава осведомява подробно за това, къде и как да потърсим помощ при попадането на незаконно и неподходящо за деца съдържание в Интернет. Изброени са горещите линии, които действат в европейските страни, както и адреси на телефони на доверието в Европа. Посочен е и адресът българската интернет Гореща линия за борба с незаконно и вредно за деца съдържание, която също е член на Международната асоциация на операторите на горещи линии INHOPE.

Международна дейност

През 2009 г. екипът на Националния център за безопасен Интернет участва в 8 международни форума и конференции, посветени на безопасността на децата в Интернет. Сред тях по-специално могат да се отбележат:

- Участие в регионална конференция на Центровете за безопасен Интернет в Мадрид през юли, където бе включен и представител на Столична община – активен партньор в Обществения съвет за безопасен Интернет.
- Участие в годишния Форум за безопасен Интернет на Европейската комисия в Люксембург. Националният център за безопасен Интернет организира участието на двама представители на Младежкия панел към Центъра – от Младежкия съвет на район Оборище в София, които взеха активно участие в Европейския младежки панел, и на един начален учител за участие в Европейския учителски панел.
- В края на юни българският Център за безопасен Интернет проведе във Сараево тридневно обучение на местни неправителствени организации за създаване на център за безопасен Интернет на Босна и Херцеговина. За проведеното обучение Фондация ПИК беше наградена със златен плакет от Министерството на сигурността на Босна и Херцеговина.
- По предложение на Европейската мрежа от центрове за безопасен Интернет беше преведен на английски език методическият наръчник „Реално и виртуално насилие: Превенция чрез интерактивно обучение в училище”, за да може да се адаптира и ползва от всички 27 европейски центъра за обучение в училищата.

Обществен отзвук

Дейността на Националния център за безопасен Интернет получи широк обществен отзвук в страната. Тя бе отразена в над 350 медийни публикации и изяви на представители на Центъра. Експерти на Центъра бяха канени и участваха в повече от 10 национални прояви – кръгли маси, конференции, семинари и дискусии. Нарастването на броя на подаваните към Горещата линия

сигнали и тройното увеличаване на търсенето на съвет и помощ от експертите ѝ показаха нарастване на доверието към нейната работа.

Порталния уебсайт на Центъра за безопасен Интернет се попълва редовно с новини, информационни материали, съвети за деца, тийнейджъри, родители и учители.

През 2009 г. - беше изцяло преработен сайтът и системата за подаване на сигнали към Горещата линия за борба с незаконно и вредно за деца съдържание и поведение в Интернет. На всяка стъпка от подаването на сигнал има помощна информация, а самото попълване на онлайн-формуляра е опростено .

Портален сайт на Центъра за безопасен Интернет

Заклучение: Дейността на Националния център за безопасен Интернет през 2009 г. показва значително нарастване на осъзнаването на онлайн-рисковете за непълнолетни сред цялата общественост. Повишено е вниманието на родители към действията на децата в Интернет, все повече учители, училищни ръководства, общински администрации осъзнават необходимостта работата по защита на непълнолетните в Интернет да се води постоянно, а не на кампанийна основа. През 2010 г. Националният център за безопасен Интернет ще разширява и развивай своите дейности, като планира да създаде и консултативен център за непълнолетни и деца, който ще отговаря на запитвания по телефон и през онлайн комуникационни канали и при необходимост ще организира срещи и консултации с експерти.